

Wanda RIEDEL

**Materiały do znajomości rozmieszczenia chruścików
(Trichoptera) w Polsce, II**

Materiały do niniejszej pracy gromadzone były w kilku miejscowościach w różnych częściach Polski, przede wszystkim podczas 2-tygodniowych urlopów letnich, a także w czasie paru krótkich wycieczek. Poniższe wykazy złowionych gatunków nie dają więc, oczywiście, pełnego obrazu fauny chruścików badanych okolic. Ponieważ jednak dotyczą obszarów mało poznanych pod względem trichopterologicznym, wnoszą szereg nowych danych o rozmieszczeniu chruścików w Polsce. Liczne gatunki wymienione są z poszczególnych regionów naszego kraju po raz pierwszy.

Układ systematyczny przyjęto w pracy zgodnie z opracowaniem chruścików w „Katalogu Fauny Polski” (TOMASZEWSKI 1965), natomiast nazewnictwo i synonimikę zastosowano według opracowania tej grupy w „Limnofauna Europaea” (BOTOȘĂNEANU 1967).

1. Okolice Kartuz

Chruścików Pojezierza Pomorskiego dotyczą jedynie nieliczne stare prace SIEBOLDA, BRISCHKEGO, ENDERLEINA i ULMERA z lat 1851–1913, a uzupełnienia do listy gatunków z tego regionu wprowadzone przez TOMASZEWSKIEGO (1965) oparte są również na starych, uprzednio nie publikowanych zbiorach muzealnych. Nowszych opracowań chruścików Pojezierza Pomorskiego brak. TOMASZEWSKI wymienia w „Katalogu” łącznie 96 gatunków¹.

¹ Ponieważ z wymienionych gatunków *Orthotrichia telensi* KOLBE jest identyczny z *Orthotrichia costalis* (CURTIS) (w „Katalogu” pod *Oxyethira costalis*), a być może *Hydropsyche ornata* MACLACHLAN jest młodszym synonimem *H. guttata* PICTET, zaś *Sericostoma pedemontanum* MACLACHLAN młodszym synonimem *S. personatum* (SPENCE) (BOTOȘĂNEANU 1967) — liczba gatunków pewnie stwierdzonych w tym regionie wynosi 93.

W okolicach Kartuz zbierałam chruściki w drugiej połowie lipca 1965 r., przede wszystkim nad jeziorkiem przy ul. Chmieleńskiej i nad jeziorem Czarne, a ponadto nad jez. Mesowo w Dzierżąźnie oraz nad rzeką Radunia w Babim Dole. Nad Radunią złowiłam zaledwie 4 gatunki, z których tylko jeden występował także w faunie jeziornej.

Z 20 złowionych gatunków aż 10 nie było dotychczas notowanych z Pojezierza Pomorskiego. Są to: *Rhyacophila nubila*, *Orthotrichia angustella*, *Cyrnus flavidus*, *C. trimaculatus*, *Ecnomus tenellus*, *Cheumatopsyche lepida*, *Athripsodes commutatus*, *Triaenodes bicolor*, *Oecetis notata* i *Silo pallipes*. Wszystkie one były natomiast znane z Pojezierza Mazurskiego.

1. *Rhyacophila nubila* (ZETTERSTEDT)

Babi Dół — nad Radunią, 1 ♂.

Występuje głównie w okolicach górskich i podgórskich, ponadto wymieniany z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej i Pojezierza Mazurskiego, z rzek o wartkim prądzie.

2. *Orthotrichia angustella* (MACLACHLAN)

Dzierżąźno — jez. Mesowo, 1 ♂, 3 ♀♀.

W Polsce gatunek ten był znany tylko z Pojezierza Mazurskiego.

3. *Agraylea multipunctata* CURTIS

Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 21 ♂♂ (łowiono przed zachodem słońca).

4. *Holocentropus dubius* (RAMBUR)

Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 10 ♂♂, 9 ♀♀ (łowiono nad wodą i na skraju pobliskiego lasu, m. in. przed zachodem słońca).

5. *Cyrnus flavidus* MACLACHLAN

Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 1 ♂ (łowiono przed zachodem słońca).

Znany był dotąd tylko z Pojezierza Mazurskiego, Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej i Wyżyny Małopolskiej.

6. *Cyrnus trimaculatus* (CURTIS)

Dzierżąźno — jez. Mesowo, 3 ♂♂.

7. *Ecnomus tenellus* (RAMBUR)

Kartuzy — jez. Czarne, 3 ♂♂.

8. *Cheumatopsyche lepida* (PICTET)

Babi Dół — nad Radunią, 24 ♂♂, 3 ♀♀; Dzierżąźno — jez. Mesowo, 1 ♂.

9. *Athripsodes aterrimus* (STEPHENS)

Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 10 ♂♂, 20 ♀♀ (łowione przed zachodem słońca); Dzierżąźno — jez. Mesowo, 7 ♂♂.

10. *Athripsodes cinereus* (CURTIS)
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 6 ♂♂ (łowione przed zachodem słońca), 20. VII. 1965 — 1 para in copula; Dzierżążno, jez. Mesowo, 6 ♂♂.
11. *Athripsodes commutatus* (ROSTOCK)
Babi Dół — nad Radunią, 1 ♂, 3 ♀♀.
Podawany tylko z pojezierza Mazurskiego oraz z Beskidu Zachodniego i Bieszczadów.
12. *Mystacides longicornis* (LINNAEUS)
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 30 ♂♂, 8 ♀♀ (łowiono przed zachodem słońca); Dzierżążno — jez. Mesowo, 16 ♂♂, 1 ♀.
13. *Trienodes bicolor* (CURTIS)
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 4 ♂♂, 2 ♀♀ (łowione przed zachodem słońca).
14. *Oecetis furva* (RAMBUR)
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 11 ♂♂ (łowiono przed zachodem słońca).
15. *Oecetis lacustris* (PICTET)
Dzierżążno — jez. Mesowo, 4 ♂♂, 1 ♀.
16. *Oecetis notata* (RAMBUR)
Dzierżążno — jez. Mesowo, 1 ♂.
Gatunek notowany tylko z Pojezierza Mazurskiego, Śląska i Beskidu Wschodniego.
17. *Molanna angustata* CURTIS
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 1 ♂ (łowiono przed zachodem słońca), jez. Czarne, 2 ♂♂; Dzierżążno — jez. Mesowo, 3 ♂♂, 2 ♀♀.
18. *Agrypnia varia* (FABRICIUS)
Kartuzy — jeziorko przy ul. Chmieleńskiej, 1 ♂, 3 ♀♀ (na drzewach).
19. *Phryganea grandis* LINNAEUS
Kartuzy — skraj lasu nad jeziorkiem przy ul. Chmieleńskiej, 1 ♂.
20. *Silo pallipes* (FABRICIUS)
Babi Dół — nad Radunią, 9 ♂♂, 4 ♀♀.

2. Złoty Potok i Klucze na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej

Z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej TOMASZEWSKI (1965) wymienia w „Katalogu” zaledwie 37 gatunków chruścików. Niedawno SZCZĘSNY (1968) dodał do tej liczby dalszych 10 gatunków. Stopień zbadania fauny chruścików tego interesującego regionu Polski jest więc wciąż jeszcze bardzo nikły. Świadczyć o tym może fakt, że z 27 gatunków zebranych przeze mnie w Złotym Potoku

(pow. Częstochowa) i w Kluczach (pow. Olkusz) tylko 7 było już wcześniej notowanych z Jury.

Dotychczasowe wiadomości o chruścikach Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej odnoszą się prawie wyłącznie do jej południowo-wschodniego krańca — okolic Ojcowa i Krakowa. Jedynie WAGA (1857) podał (i opisał jako nowe) dwa gatunki ze Złotego Potoku: *Silo pallipes* (FABRICIUS) — sub *Limnophilus iridion* WAGA i *Rhadicoleptus alpestris alpestris* (KOLENATI) — sub *Limnophilus ictus* WAGA (TOMASZEWSKI 1965). Ja gatunków tych w Złotym Potoku nie znalazłam, łowiłam natomiast 22 inne.

Chruściki zbierałam w Złotym Potoku 12–13 VII i 3–15 VIII 1966 nad górnym biegiem Wiercicy (dopływ Warty) i powiązаныmi tą rzeką stawami, od jej źródeł do parku w pobliżu Janowa, tj. na odcinku około 5 km. Źródła Wiercicy, zwane „Źródłami Zygmunta”, znajdują się w lesie, około 3 km na południo-wschód od wsi Złoty Potok. Woda wypływa ze skalnego podłoża w postaci dość znacznego wywierzyška, gromadząc się w płytkim korycie szerokości około 2 m i następnie splywa jako spora, kręta rzeczka. Dno przy wywierzyšku piaszczyste, miejscami kamieniste, kamienie niekiedy pokryte glonami. Około 150 m poniżej źródeł rzeka przepływa przez stawy gospodarstwa rybnego (pstrągarnia). W dalszym przebiegu w kierunku Janowa Wiercica przepływa kolejno przez następne, nie użytkowane stawy, częściowo zarośnięte roślinnością wodną i nadwodną. Przy jednym ze stawów, w pobliżu młyna, Wiercicę zasila małe, boczne źródło. Odcinki rzeki między stawami są różnej długości, woda na ogół czysta, dno piaszczyste lub kamieniste (zwłaszcza na odcinku tuż przed wsią, przy kamieniołomie wapiennym).

Cały materiał zebrany w Złotym Potoku zestawiono w tabeli, przy czym spis gatunków podano nie w porządku systematycznym, lecz według występowania ich nad poszczególnymi zbiornikami. W ten sposób przedstawiony materiał obrazuje zróżnicowanie fauny chruścików na dwie wyraźne grupy: 1. gatunki występujące nad źródłami rzeki i jej początkowym biegiem, 2. gatunki rzeczne i stawowe. Fauna stawów nie różni się w sposób istotny od fauny odcinków rzeki łączących te stawy, jest jednak bogatsza od rzecznej, brak w niej natomiast *Hydropsyche angustipennis* i *Goera pilosa* — gatunków charakterystycznych dla wód płynących o podłożu kamienistym.

Z gatunków rzadziej u nas notowanych, a złowionych w Złotym Potoku, można wymienić: *Agraylea multipunctata* — znany dotąd tylko z nizin północnej i środkowej Polski; *Crunoecia irrorata* — wykazywany z Pojezierza Mazurskiego i regionów górskich; *Drusus trifidus* — do niedawna znany tylko z Tatr, Sudetów Wschodnich i wymieniony ogólnie ze Śląska, ostatnio (SZCZESNY 1968) stwierdzony także w Ojcowie; *Silo nigricornis* — podawany z Sudetów, Śląska i Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej.

Nad Białą Przemszą w Kluczach, na skraju tzw. Pustyni Błędowskiej, złowiłam 15 VII 1966 następujących 5 gatunków chruścików: *Polycentropus*

Chruściki ze Złotego Potoku

Gatunki (nowe dla Wyż. Krakowsko- -Wieluńskiej oznaczono gwiazdką)	Źródła		Rzeka Wiercica			Stawy	
	Zygmunta	przy młynie	poniżej źródeł	między stawami	w parku	a	b
<i>Plectrocnemia conspersa</i> (CURTIS)	30 ♂♂ 27 ♀♀	—	1 ♂	—	—	—	—
* <i>Sericostoma pedemontanum</i> MACLACHLAN	1 ♂ 2 ♀♀	—	3 ♀♀	—	—	—	—
* <i>Odontocerum alibicorne</i> (SCOPOLI)	1 ♂	—	1 ♀	—	—	—	—
* <i>Crunoecia irrorata</i> (CURTIS)	7 ♂♂ 4 ♀♀	—	—	—	—	—	—
* <i>Potamophylax latipennis</i> (CURTIS)	6 ♂♂ 6 ♀♀	—	—	—	—	—	—
<i>Potamophylax nigricornis</i> (PICTET)	2 ♂♂ 10 ♀♀	—	—	—	—	—	—
<i>Drusus trifidus</i> MACLACHLAN	1 ♀	—	41 ♂♂ 5 ♀♀	—	—	—	—
* <i>Silo nigricornis</i> (PICTET)	1 ♂	—	—	—	—	—	—
<i>Rhyacophila nubila</i> (ZETTERSTEDT)	—	2 ♂♂	—	—	—	—	—
* <i>Athripsodes senilis</i> (BURMEISTER)	—	1 ♂	—	1 ♂	—	—	—
* <i>Lype phaeopa</i> (STEPHENS)	—	2 ♀♀	—	—	1 ♂ 1 ♀	—	—
<i>Goera pilosa</i> (FABRICIUS)	—	—	—	7 ♂♂ 3 ♀♀	—	—	—
* <i>Hdropsyche angustipennis</i> (CURTIS)	—	—	—	25 ♂♂ 3 ♀♀	16 ♂♂ 8 ♀♀	—	—
* <i>Psychomyia pusilla</i> (FABRICIUS)	—	—	—	1 ♂ 1 ♀	9 ♂♂	15 ♂♂ 6 ♀♀	—
<i>Athripsodes cinereus</i> (CURTIS)	—	—	—	2 ♂♂ 1 ♀	—	3 ♀♀	3 ♀♀
* <i>Triaenodes bicolor</i> (CURTIS)	—	—	—	—	1 ♂ 1 ♀	11 ♂♂ 5 ♀♀	12 ♂♂ 4 ♀♀
* <i>Agraylea multipunctata</i> CURTIS	—	—	—	—	2 ♂♂ 1 ♀	11 ♂♂ 6 ♀♀	31 ♂♂ 5 ♀♀
* <i>Holocentropus picicornis</i> (STEPHENS)	—	—	—	—	—	1 ♂	—
* <i>Athripsodes aterrimus</i> (STEPHENS)	—	—	—	—	—	26 ♂♂	—
* <i>Oecetis furva</i> (RAMBUR)	—	—	—	—	1 ♂	—	—
* <i>Oecetis lacustris</i> (PICTET)	—	—	—	—	—	1 ♂	—
* <i>Agrypnia pagetana</i> CURTIS	—	—	—	—	—	1 ♂	—

irroratus CURTIS (= *P. multiguttatus* sensu MACLACHLAN, nec CURTIS) — 2 ♂♂, *Lype reducta* (HAGEN) — 2 ♂♂, 3 ♀♀, *Mystacides nigra* (LINNAEUS) — 1 ♂, *Lasiocephala basalis* (KOLENATI) — 15 ♂♂ i *Oligoplectrum maculatum* (FOURCROY) — 1 ♂, 2 ♀♀. Z wyjątkiem *L. basalis* gatunki te nie były dotąd notowane z Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej, a *O. maculatum* był w Polsce znany tylko z Pojezierza Pomorskiego i Mazurskiego.

3. Okolice Wisły na Śląsku Cieszyńskim

Karpaty Zachodnie należą do obszarów stosunkowo nieźle opracowanych pod względem fauny chrzączek, jednak niektóre części tego regionu nie były dotąd wcale lub prawie wcale badane. Do takich należy m. in. Śląsk Cieszyński, to też mimo iż poniższy spis nie przynosi gatunków nowych dla całego Beskidu Zachodniego (w ujęciu przyjętym w „Katalogu Fauny Polski”), rozszerza on naszą znajomość rozmieszczenia poszczególnych form i daje pierwsze wiadomości o chrzączkach Beskidu Śląskiego.

W Wisłę i okolicy (pow. Cieszyn) zbierałam chrzączki podczas 3-dniowej wycieczki, 6–8 VI 1967. Łącznie złowiłam 321 okazów z 21 gatunków.

1. *Glossosoma boltoni* CURTIS

Wisła — Potok Gościejowski, 1 ♂.

2. *Rhyacophila nubila* ZETTERSTEDT

Wisła — rz. Wisła, 3 ♂♂, jej lewy dopływ w kierunku Ustronia, 2 ♂♂, 3 ♀♀, Potok Gościejowski, 1 ♀.

3. *Rhyacophila fasciata* HAGEN (= *Rh. septentrionis* MACLACHLAN)

Wisła — drobne dopływy Wisły pierwszego i drugiego stopnia, 5 ♂♂, 3 ♀♀; Ustroń — potok Poniwiec, 1 ♂; potok w Cisownicy, 2 ♂♂.

4. *Rhyacophila tristis* PICTET

Wisła — rz. Wisła, 7 ♂♂, 2 ♀♀, Potok Gościejowski, 28 ♂♂, 10 ♀♀, potok Dziecheinka, 7 ♂♂, 2 ♀♀, drobne dopływy Wisły I i II stopnia, 14 ♂♂, 4 ♀♀; Ustroń — potok Poniwiec, 5 ♂♂, 2 ♀♀; potok w Cisownicy, 6 ♂♂, 3 ♀♀.

5. *Rhyacophila philopotamoides* MACLACHLAN

Ustroń — potok Poniwiec, 4 ♂♂, 3 ♀♀; mały potoczek na pn. zboczu Małej Czantorii koło Ustronia, 2 ♂♂.

W Polsce znany tylko z Karpat.

6. *Philopotamus ludificatus* MACLACHLAN

Ustroń — potok Poniwiec, 5 ♂♂, 5 ♀♀.

7. *Philopotamus montanus* (DONOVAN)

Wisła — rz. Wisła, 3 ♂♂, 8 ♀♀, potok Dziecheinka, 1 ♂, Potok Gościejowski, 6 ♂♂, drobne dopływy Wisły I i II stopnia, 62 ♂♂, 10 ♀♀.

8. *Wormaldia copiosa* (MACLACHLAN)
 Ustroń — potok Poniwiec, 6 ♂♂.
 Znany u nas tylko z Tatr i Beskidu Zachodniego.
9. *Ptilocolepus granulatus* (PICTET)
 Wisła — drobny dopływ Wisły II stopnia, 1 ♂.
 Z Beskidu Zachodniego (Babia Góra) wykazany dopiero ostatnio przez SOWĘ i SZCZĘSNEGO (1970). Poza tym znany w Polsce tylko ze Śląska i Sudetów.
10. *Hydroptila tineoides* DALMAN (?)
 Wisła — rz. Wisła, 1 ♂.
11. *Plectrocnemia conspersa* (CURTIS)
 Wisła — drobne dopływy Wisły I i II stopnia, 1 ♂ i 1 ♀; potoczek na pn. zboczu Małej Czantorii, 1 ♂.
12. *Polycentropus flavomaculatus* (PICTET)
 Wisła — rz. Wisła, 11 ♂♂, 6 ♀♀, jej lewy dopływ w kierunku Ustronia, 1 ♀, Potok Gościejowski, 9 ♂♂.
13. *Tinodes rostocki* MACLACHLAN
 Wisła — dopływ Wisły II stopnia, 1 ♂; Ustroń — potok Poniwiec, 1 ♀; potok w Cisownicy, 2 ♀♀. Oznaczenia samiec nie są całkiem pewne.
14. *Hydropsyche instabilis* (CURTIS) (?) [= ? *H. fulvipes* (CURTIS)]
 Potok w Cisownicy, 1 ♂.
15. *Berea pullata* (CURTIS)
 Wisła — Potok Gościejowski, 1 ♀, lewy dopływ Wisły w kierunku Ustronia, 1 ♀, mokradło przy szosie do Ustronia, 18 ♂♂, 10 ♀♀.
16. *Potamophylax latipennis* (CURTIS)
 Wisła — Potok Gościejowski, 1 ♂, dopływ Wisły II stopnia, 2 ♂♂.
17. *Drusus annulatus* (STEPHENS)
 Ustroń — potok Poniwiec, 17 ♂♂, 2 ♀♀.
 Górski gatunek znany w Polsce z Sudetów, Tatr, a ostatnio (SOWA i SZCZĘSNY 1970) wykazany także z Beskidu Zachodniego (Babia Góra).
18. *Ecclisopteryx guttulata* (PICTET) (ssp. *dalecarlica* KOLENATI?)
 Wisła — rz. Wisła, 1 ♀.
 Prawdopodobnie w całych Karpatach formę nominatywną zastępuje ssp. *dalecarlica*.
19. *Silo pallipes* (FABRICIUS)
 Wisła — rz. Wisła, 1 ♂.
20. *Silo piceus* (BRAUER)
 Wisła — rz. Wisła, 3 ♂♂, jej lewy dopływ w kierunku Ustronia, 1 ♂.

21. *Goera pilosa* (FABRICIUS)

Wisła — Potok Gościejowski, 1 ♀.

4. Rytro nad Popradem

Chruścikom doliny Popradu (Beskid Sądecki w Beskidzie Zachodnim) poświęcone były już dwie publikacje. SCHILLE (1902) wymienił 30 gatunków¹ z Rytra i okolic, MIKULSKI (1931) — 31 gatunków z okolic Muszyny, w tym aż 25 nie podawanych uprzednio przez SCHILLEGO².

W moich materiałach z okolic Rytra, zebranych 25. VI. oraz w drugiej połowie lipca 1969 r. stwierdziłam 34 gatunki. 15 z nich nie było notowanych z doliny Popradu przez SCHILLEGO ani przez MIKULSKIEGO. *Athripsodes dissimilis* został po raz pierwszy wykazany z Beskidu Zachodniego i w ogóle z polskich Karpat, *Hydroptila forcipata* jest gatunkiem nowym dla Polski, a *Beraemyia hrabei* została dopiero ostatnio (RIEDEL 1971) podana z Polski, właśnie na podstawie okazów z Rytra oraz z Bieszczadów.

Materiały zbierano nad Popradem i jego dopływami w Rytrze, Rzeczarnowie, Suchej Strudze i Głębokiem oraz nad potokiem Roztoka (lewy dopływ Popradu) i jego dopływami w okolicy Roztoki Ryterskiej koło Rytra. Tylko w czerwcu łowiono *Limnephilus hirsutus*, zarówno w czerwcu jak i w lipcu — *Rhyacophila tristis*, *Philopotamus montanus*, *Psychomyia pusilla*, *Hydropsyche pellucidula*, *Ernodes articularis* i *Adicella filicornis*; wszystkie pozostałe gatunki — wyłącznie w lipcu.

1. *Agapetus fuscipes* CURTIS

Sucha Struga — potok Struga, 1 ♂, młaka małego strumyka przy Popradzie, 5 ♂♂, 2 ♀♀; potok w Głębokiem, 2 ♂♂, 2 ♀♀.

2. *Agapetus laniger* (PICTET)

Rytro — nad Popradem, 16 ♂♂, 20 ♀♀; Sucha Struga — młaka przy Popradzie, 1 ♂, do światła lampy rtęciowej nad Popradem, 11 ♂♂, 51 ♀♀.

3. *Agapetus ochripes* CURTIS [= *A. comatus* (PICTET)]

Mała Roztoka Ryterska — potok przy leśniczówce, 1 ♂, 2 ♀♀.

W Polsce znany tylko z doliny Popradu (MIKULSKI 1931) i z Babiej Góry (SOWA i SZCZĘSNY 1970).

4. *Rhyacophila nubila* (ZETTERSTEDT)

Sucha Struga — nad pot. Struga, 1 ♂ i do światła lampy rtęciowej, 1 ♀.

¹ W przypadku jednego z nich — „*Tinodes pallescens* STEPH.” — nie wiadomo, o jaki gatunek chodzi; TOMASZEWSKI nie wymienia go w „Katalogu”.

² Odrębność gatunkowa niektórych chruścików podanych przez SCHILLEGO i MIKULSKIEGO, zwłaszcza z rodzaju *Hydropsyche* PICTET, nie jest pewna.

5. *Rhyacophila polonica* MACLACHLAN (= *Rh. hageni* MACLACHLAN)
Sucha Struga — nad pot. Struga, 1 ♂.
6. *Rhyacophila tristis* PICTET
Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♀; potok w Głębokiem, 1 ♂, 1 ♀;
Mała Roztoka — potok przy leśniczówce, 1 ♂, 4 ♀♀, prawy dopływ pot. Roztoka, 1 ♂.
7. *Rhyacophila philopotamoides* MACLACHLAN
Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♂.
8. *Philopotamus montanus* (DONOVAN)
Rzyczanów — dopływ Popradu, 1 ♂, 1 ♀; Sucha Struga — pot. Struga, 11 ♂♂, 2 ♀♀; potok w Głębokiem, 1 ♂, 1 ♀; Mała Roztoka — nad prawym dopływem Roztoki, 6 ♂♂, pot. Mała Roztoka koło leśniczówki, 1 ♂, 1 ♀.
9. *Philopotamus ludificatus* MACLACHLAN
Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♂, 3 ♀♀.
10. *Wormaldia triangulifera* MACLACHLAN
Sucha Struga — młaka przy Popradzie, 1 ♂.
U nas znany tylko z Beskidu Zachodniego i Bieszczadów.
11. *Wormaldia copiosa* (MACLACHLAN)
Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♂, 2 ♀♀.
12. *Wormaldia pulla* (MACLACHLAN)
Potok w Głębokiem, 1 ♂.
13. *Hydroptila forcipata* (EATON)
Sucha Struga — do światła lampy rtęciowej nad Popradem, 5 ♂♂, 4 ♀♀; Rytro — dopływ Popradu w górę od pot. Roztoka, 1 ♂, 1 ♀.
Gatunek nowy dla Polski. Występuje w całej Europie.
14. *Hydroptila* sp.
Rytro — dopływ Popradu w górę od Roztoki, 1 ♂.
15. *Polycentropus flavomaculatus* (PICTET)
Rytro — nad Popradem, 16 ♂♂; Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♀.
16. *Cyrnus trimaculatus* (CURTIS)
Rytro — nad Popradem, 1 ♂.
17. *Psychomyia pusilla* (FABRICIUS)
Rytro — nad Popradem, 10 ♂♂, 11 ♀♀; Sucha Struga — pot. Struga, 3 ♂♂, 15 ♀♀, młaka przy Popradzie, 2 ♂♂, do światła lampy nad Popradem, 3 ♂♂, 2 ♀♀.
18. *Tinodes rostocki* MACLACHLAN
Rytro — dopływ Popradu w górę od pot. Roztoka, 14 ♂♂, 12 ♀♀

(4 pary in copula 24. VII.); Sucha Struga — pot. Struga, 15 ♂♂, 12 ♀♀; potok w Głębokiem, 3 ♂♂.

19. *Hydropsyche guttata* PICTET

Rytko — nad Popradem, 2 ♂♂.

20. *Hydropsyche pellucidula* (CURTIS)

Rytko — nad Popradem, 7 ♂♂, 7 ♀♀; Rzyczanów — dopływ Popradu, 1 ♂; Sucha Struga — pot. Struga, 6 ♂♂, 2 ♀♀, do światła lampy nad Popradem, 5 ♂♂, 29 ♀♀; Roztoka Ryterska, na szosie o zmierzchu, 1 ♀; Mała Roztoka Ryterska — potok przy leśniczówce, 1 ♂; Stary Sącz, do światła, 1 ♂, 1 ♀.

21. *Cheumatopsyche lepida* (PICTET)

Rytko — nad Popradem, 18 ♂♂; Sucha Struga — pot. Struga, 33 ♂♂, 1 ♀, do światła lampy nad Popradem, 32 ♂♂, 26 ♀♀.

22. *Sericostoma* sp.

Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♀.

23. *Oecismus monedula* (HAGEN)

Rytko — dopływ Popradu w górę od pot. Roztoka, 2 ♂♂.

24. *Beraea pullata* (CURTIS)

Rzyczanów — dopływ Popradu, 1 ♀; Sucha Struga — pot. Struga, 4 ♂♂, 2 ♀♀; potok w Głębokiem, 1 ♀.

25. *Beraea maurus* (CURTIS)

Sucha Struga — górny bieg pot. Struga, 5 ♂♂, 1 ♀.

26. *Ernodes articularis* (PICTET)

Sucha Struga — pot. Struga, 2 ♂♂, mlaka przy Popradzie, 1 ♂.

27. *Beraeamyia hrabei* MAYER

Sucha Struga — pot. Struga, 4 ♂♂.

Gatunek znany u nas poza powyższym stanowiskiem tylko z jednego znaleziska w zachodniej części Bieszczadów.

28. *Athripsodes albifrons* (LINNAEUS)

Sucha Struga — pot. Struga, 1 ♂.

29. *Athripsodes dissimilis* (STEPHENS)

Sucha Struga — do światła lampy nad Popradem, 1 ♂.

Notowany w Polsce z Pojezierza Mazurskiego, Śląska Dolnego oraz Wyżyn Krakowsko-Wieluńskiej i Małopolskiej.

30. *Adicella filiformis* (PICTET)

Sucha Struga — mlaka małego strumyka przy Popradzie, 15 ♂♂, 9 ♀♀.

31. *Crunoecia irrorata* (CURTIS)
Mała Roztoka Ryterska — potok koło leśniczówki, 1 ♂.
32. *Limnephilus hirsutus* (PICTET)
Roztoka Ryterska, na szosie o zmierzchu, 1 ♂.
33. *Silo pallipes* (FABRICIUS)
Rytko — nad Popradem, 1 ♂, dopływ Popradu w górę od pot. Roztoka, 1 ♂, 1 ♀; Sucha Struga — pot. Struga, 17 ♂♂, 2 ♀♀.
34. *Goera pilosa* (FABRICIUS)
Rytko — nad Popradem, 1 ♂, 3 ♀♀.

Instytut Zoologiczny U. W.
Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28

PIŚMIENNICTWO

- BOTOȘĂNEANU L. 1967. *Trichoptera*. W: Limnofauna europaea. Jena, pp. 285–309.
- MIKULSKI J. 1931. Przyczynek do znajomości fauny doliny Popradu w okolicy Muszyny: *Ephemeroptera*, *Trichoptera* i *Neuroptera*. Spraw. Kom. fiz., Kraków, **65**: 81–92.
- RIEDEL W. 1971. Uzupełnienie do znajomości chruścików (*Trichoptera*) Bieszczadów. Fragm. faun., Warszawa, **17**: 357–364, 10 ff.
- SCHILLE F. 1902. Materiały do fauny owadów siatkoskrzydłych i szarańczaków doliny Popradu. Spraw. Kom. fiz., Kraków, **36**: 77–85.
- SOWA R., SZCZĘŚNY B. 1970. Widelnice (*Plecoptera*) i chruściki (*Trichoptera*) Babiej Góry. Ochrona Przyr., Kraków, **35**: 221–268, 18 ff., 10 tabel.
- SZCZĘŚNY B. 1968. Fauna denna potoku Sępówka na terenie Ojcowskiego Parku Narodowego. Ochrona Przyr., Kraków, **33**: 215–235, 6 ff.
- TOMASZEWSKI C. 1965. Chruściki — *Trichoptera*. Katalog fauny Polski, XXVIII. Warszawa, 104 pp.
- [WAGA A.] w [STRONCZYŃSKI K., TACZANOWSKI W., WAGA A.]. 1857. Sprawozdanie z podróży naturalistów odbytej w r. 1854 do Ojcowa. Bibl. warsz., Warszawa, **1857**, cz. III: 161–227.

РЕЗЮМЕ

[Заглавие: Материалы по изучению распространения ручейников (*Trichoptera*) в Польше, II]

В работе приводится список видов ручейников, собранных во время непродолжительных полевых исследований в различных районах Польши: 1. окрестности

г. Картузы — Поморское поозерье, 2. Злоты поток (повят Ченстохова) и Ключе (повят Олькуш) на Краковско-Велюньской возвышенности, 3. окрестности Вислы (повят Цешин) в Западных Карпатах, 4. местность Рытро на Попрاده (повят Новы-Сонч) в Западных Карпатах. Поскольку исследованные пункты расположены в районах мало исследованных трихoptерологически, был отмечен там ряд видов новых для этих районов. *Hydroptila forcipata* (EATON) впервые отмечен в Польше.

ZUSAMMENFASSUNG

[Titel: Materialien zur Kenntnis der Verbreitung der Köcherfliegen (*Trichoptera*) in Polen, II]

Die Arbeit enthält Artenlisten von Köcherfliegen, die während kurzen Untersuchungen in den folgenden Gegenden von Polen gesammelt wurden: 1. in der Umgegend von Kartuzy auf der Pommerschen Seenplatte, 2. in Złoty Potok (Kreis Częstochowa) und Klucze (Kreis Olkusz) im Polnischen Jura, 3. in der Umgegend von Wisła (Kreis Cieszyn) in Westkarpaten, 4. Rytro am Poprad (Kreis Nowy Sącz) in Westkarpaten. Weil die untersuchten Gebiete trichopterologisch bisher wenig erforscht waren, bringt die vorliegende Arbeit viele Erstnachweise für diese Gebiete. *Hydroptila forcipata* (EATON) ist neu für die polnische Fauna.

Redaktor pracy — dr hab. H. Szelegiewicz

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1972

Nakład 975+90 egz. Ark. wyd. 1, druk. 0,75. Papier druk. sat. kl. III 80 g B1. Cena zł 6, —

Nr zam. 59/72 — F-9 — Wrocławska Drukarnia Naukowa